NEFNDARÁLIT UM ÞINGMANNATILLÖGU

Norðurlandaráð

A 1567/næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd

Fylgiskjöl:
- Þingmannatillaga
- Minnisblað til forsætisnefndar

Málsnúmer 12-00241-4

Nefndarálit efnahags- og viðskiptanefndar um

Þingmannatillögu um eflingu menningar og sköpunarkrafts á Norðurkollu

1. Tillaga nefndarinnar

Efnahags- og viðskiptanefnd leggur til

> *að* Norðurlandaráð aðhafist ekkert frekar varðandi A 1567/næring: Þingmannatillögu um eflingu menningar og sköpunarkrafts á Norðurkollu.

2. Aðdragandi

Karin Åström (S), Simo Rundgren (cent) og Rigmor Andersen Eide (KrF) eru flytjendur þingmannatillögu um að efla menningu og sköpunarkraft á Norðurkollu. Bent er á nauðsyn þess að nálgast málefnið sameiginlega á öllu svæðinu líkt og þegar unnið er saman að svæðisbundinni stefnumótun varðandi námurekstur á þessum slóðum. Þannig skapast stærri markaður fyrir menningargreinar og skapandi greinar, hæfnisgrunnur eykst og fyrir vikið skapast hagvöxtur og atvinna á svæðinu. Í tillögunni er mælt með því að tilmælum verði beint til Norrænu ráðherranefndarinnar þess efnis að samin verði heildaráætlun um eflingu og þróun menningargreina og menningarstarfsemi á Norðurkollu.

3. Ferli

Skrifstofan hefur kannað málið og rætt við þá aðila sem málið varðar en einkum tveir þeirra bentu á góðar leiðir til að fylgja málinu eftir. Í fyrsta lagi KreaNord-verkefni Norrænu ráðherranefndarinnar en markmið þess er að efla skapandi atvinnugreinar á Norðurlöndum og vera vettvangur reynslu, þekkingar og þróunarsýnar fyrir atvinnulíf og menningargeira. Stefnumarkandi tilmæli KreaNord voru lögð fram á árinu 2013, þar á meðal um að efla og þróa sameiginlegan markað fyrir menningargreinar á Norðurlöndum. Flytjendur tillögunnar nefna að þetta atriði hafi orðið þeim kveikja að tillögunni. Nú síðast vinnur KreaNord að stefnugreiningu á framkvæmdaáætlun landanna á þessu sviði í því skyni að finna stefnu-

markandi aðgerðir sem hafa gefið góða raun og geta orðið hvati nýrra aðgerða. Einnig eru skoðuð hugsanleg samlegð norrænna stefnumótunaraðila og annarra sem hagsmuna hafa að gæta í skapandi greinum. Þarna gæfist Norðurkollubúum kjörið tækifæri til að kynna sér stefnugreininguna og velja aðgerðir til að efla samstarfið og skapandi greinar á þeim slóðum.

Annar afar mikilvægur vettvangur er menningarsamstarf Norðlægu víddarinnar. Skrifstofa þess er til húsa hjá Norrænu ráðherranefndinni í Kaupmannahöfn fram til ársins 2014. Menningarsamstarfið var sett á laggirnar 2010 og er það fjórða samstarfssvið Norðlægu víddarinnar (hin þrjú eru umhverfis-, heilbrigðis- og samgöngumál).

Helstu kröfur sem gerðar eru til verkefna Norðlægu víddarinnar eru að:
• Svæðisbundnar og staðbundnar áherslur skapi virðisauka.
• Verkefnisstjórnin sé sjálfbær.
• Verkefnin komi til viðbótar við aðgerðir yfirvalda í löndunum.
• Ríkið leggi fram hæfilegt fjármagn.

Skapandi hagkerfi þróast hratt og kallar það á breitt samráð. Í menningarsamstarfi Norðlægu víddarinnar vinna menn að því að skapa tengsl milli svæðisbundinna aðila á sviði menningar og atvinnulífs. Markmiðið er að finna hagsmunasvið sem eru þeim sameiginleg og stuðla að mótun skapandi hagkerfis. Framlag menningarsamstarfs Norðlægu víddarinnar í alþjóðlegu samstarfi og til landanna er að þróa fjármögnunarleiðir fyrir skapandi greinar.

Helstu aðilar að Norðlægu víddinni eru Eystrasaltsráðið, Barentsráðið (BEAC), Norðurskautsráðið, Norræna ráðherranefndin, alþjóðlegar fjármálastofnanir, þar á meðal Endurreisnar- og þróunarbanki Evrópu, Evrópski fjárfestingarsjóðurinn, Norræni fjárfestingabankinn (NIB), félagasamtök, stéttarfélög o.s.frv. Kanadamenn og Bandaríkjamenn eru áheyrnaraðilar.

Skrifstofa menningarsamstarfs Norðlægu víddarinnar (NDCP) metur að verkefni með sama rökstuðning og umrædd þingmannatillaga ætti góðar líkur á að hljóta styrk þaðan.

4. Sjónarmið nefndarinnar

Efnahags- og viðskiptanefnd fjallaði um málið á fundi sínum 30. október 2012 í Helsinki. Þar þótti tillagan helst til víðfeðm og ómótuð. Í ljósi þess að ýmsir aðilar fást við skyld mál telur nefndin ólíklegt að Norræna ráðherranefndin geti bætt nokkru þar við enda starfrækir ráðherranefndin KreaNord og tekur virkan þátt í menningarsamstarfi Norðlægu víddarinnar.

Norðurlandaráð

A 1567/næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd

Fylgiskjöl:
- Þingmannatillaga
- Minnisblað til forsætisnefndar

Málsnúmer 12-00241-4

Norðurlandaráð

Norðurlandaráð

A 1567/næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd

Fylgiskjöl:
- Þingmannatillaga
- Minnisblað til forsætisnefndar

Málsnúmer 12-00241-4

Norðurlandaráð

A 1567/næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd

Fylgiskjöl:
- Þingmannatillaga
- Minnisblað til forsætisnefndar

Málsnúmer 12-00241-4

Norðurlandaráð

A 1567/næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd
Norðurlandaráð

5. Niðurstaða

Efnahags- og viðskiptanefndin kemst því að þeirri niðurstöðu að hún vill hvetja flytjendur tillögunnar til að miðla þeim upplýsingum sem hér hafa komið fram til viðeigandi aðila á Norðurkollu og jafnvel aðstoða þá við gerð umsóknar fyrir verkefnið.

Í ljósi þess sem hér hefur komið fram leggur efnahags- og viðskiptanefnd til

> *að* Norðurlandaráð aðhafist ekkert frekar varðandi A 1567/næring: Þingmannatillögu um eflingu menningar og sköpunarkrafts á Norðurkollu.

Helsinki, 30.október 2012

Álfheiður Ingadóttir (VG)
Anders Eriksson (ÅF)
Anita Brodén (FP)
Ann-Kristine Johansson (S), formaður
Christina Gestrin (sv)
Eeva-Maria Maijala (cent)
Jan Lindholm (MP)
Kim Kielsen (S)
Lauri Heikkilä (saf)
Margareta Larsson (SD)
Oskar J. Grimstad (FrP)
Stefan Capland (M)
Thomas Danielsen (V)
Tore Hagebakken (A)

Norðurlandaráð

A 1567/næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd

Fylgiskjöl:
- Þingmannatillaga
- Minnisblað til forsætisnefndar

Málsnúmer 12-00241-4

Norðurlandaráð

Norðurlandaráð

A 1567/næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd

Fylgiskjöl:
- Þingmannatillaga
- Minnisblað til forsætisnefndar

Málsnúmer 12-00241-4

Norðurlandaráð

A 1567/næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd

Fylgiskjöl:
- Þingmannatillaga
- Minnisblað til forsætisnefndar

Málsnúmer 12-00241-4

Norðurlandaráð

A 1567/næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd
Norðurlandaráð

FYLGISKJAL 1: ÞINGMANNATILLAGA

Norðurlandaráð

A 1567/næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd

Fylgiskjöl:
- Þingmannatillaga
- Minnisblað til forsætisnefndar

Málsnúmer 12-00241-4

Norðurlandaráð

Medlemsforslag
om styrking av kultur og kreativitet på Nordkalotten

Nordisk kultur er gjennom de nordiske kulturministrers initiativ – *Det kreative Norden* – blitt presentert på internasjonale arenaer. Satsningen har vist at det nordiske kultursamarbeidet har både kunstnerisk verdi og kan vekke internasjonal interesse. Det norske formannskapet i Nordisk Ministerråd i 2012 har gått inn for å styrke og utvikle et felles nordisk marked for kulturnæringer og kulturprodukter.

Foreningene Norden har gjennom Nordkalottkonferansen 2012 hatt fokus på kultur som næring, kultur som kontaktskaper over grensene og næringslivets forhold til kultur.

Nordområdene blir stadig viktigere for de nordiske land. Vi ser en økende økonomisk aktivitet i nord, leting etter olje og gass, samtidig som det pågår kartlegging av mineralforekomster og muligheter for å åpne gruver på Nordkalotten.

Men det ligger også et stort potensiale i å utvikle våre kulturnæringer. Kulturnæringer, kreative næringer, kulturbaserte- og opplevelsesbasert næringer er relativt nye begrep og fagområder innenfor regional utvikling. Kulturnæringer er ofte er definert som annonse- og reklameaktiviteter, foto og spill, kulturarv, kunstnerisk virksomhet, musikk, TV- og radio-produksjon, og har også utover sin store egenverdi en sterk innflytelse på å oppnå andre sosiale mål slik som sysselsetting, forretningsaktivitet, integrering og læring og ikke minst turisme.

Det er nødvendig å ha en felles nordisk tilnærming til områdene i nord for å utvikle kulturaktiviteter og kulturnæringer. Et godt eksempel i så måte er behandlingen i Stortinget av regjeringens melding om *"Nordområdene visjon og virkemidler".* Utenriks- og forsvarskomiteen som behandlet meldingen, uttalte om utviklingen av gruvedrift i Nord-Norge at *"det (Regjeringen) bør fremlegges konkrete forslag til et samarbeid innen*

Norðurlandaráð

A 1567/næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd

Fylgiskjöl:
- Þingmannatillaga
- Minnisblað til forsætisnefndar

Málsnúmer 12-00241-4

Norðurlandaráð

A 1567/næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd

Fylgiskjöl:
- Þingmannatillaga
- Minnisblað til forsætisnefndar

Málsnúmer 12-00241-4

Norðurlandaráð

A 1567/næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd
Norðurlandaráð

mineralnæringene med Nord-Sverige og Nord-Finland for å øke den samlede verdiskaping i regionen".

Dette er en riktig tankegang: Utviklingen på Nordkalotten må ses samlet i de tre landene. Dette må også omfatte kulturnæringer og kultur-aktiviteter. Fordelene er åpenbare: Større marked og bedre tilgang på kompe. En utvidelse av de nasjonale kulturmarkeder til å omfatte hele Nordkalotten vil gi et stort potensiale for vekst og flere arbeidsplasser. Dette vil være viktig for unge arbeidsløse i regionen.

Nordisk ministerråd bør derfor fremlegge en koordinert plan for Nord-kalotten om hvorledes kulturnæringer og kulturaktiviteter kan utvikles. I planen bør ministerrådet inkludere det arbeidet som allerede er gjort nasjonalt og se hvorledes nasjonale støtteordninger kan være til fordel for hele regionen.

På bakgrunn av ovenstående foreslår Karin Åström (S), Simo Rundgren (cent) og Rigmor Andersen Eide (KrF) at

Nordisk råd rekommanderer Nordisk ministerråd

å utarbeide en samlet plan for å styrke og utvikle kulturnæringer og kulturaktiviteter for Nordkalotten

Göteborg 26. september 2012

Rigmor Andersen Eide (KrF) *Karin Åström (S)*
Simo Rundgren (cent)

Norðurlandaráð

Norðurlandaráð

A 1567/næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd

Fylgiskjöl:
- Þingmannatillaga
- Minnisblað til forsætisnefndar

Málsnúmer 12-00241-4

Norðurlandaráð

A 1567/næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd

Fylgiskjöl:
- Þingmannatillaga
- Minnisblað til forsætisnefndar

Málsnúmer 12-00241-4

Norðurlandaráð

A 1567/næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd
Norðurlandaráð

FYLGISKJAL 2: NOTAT

Notat til Præsidiet fra Næringsudvalget vedr. medlemsforslag A1567/næring: om styrking av kultur og kreativitet på Nordkalotten

Næringsudvalget behandlede medlemsforslaget på sit møde den 30. oktober 2012 i Helsingfors, og besluttede at ikke foretage sig yderligere i sagen.

Holdningen var, at forslaget er meget bredt stillet, og noget ukonkret. Med tanke på de forskellige fora som allerede behandler lignende problemstillinger, mente udvalget ikke, at Nordisk Ministerråd kunne bidrage yderligere, da Nordisk Ministerråd driver KreaNord, og er en aktiv deltager i *Northern Dimension Partnership on Culture* (NDPC) samarbejdet.

Næringsudvalget har ikke sendt forslaget i høring hos nationale myndigheder eller institutioner, da der ikke var opbakning til at gå videre med sagen. Sekretariatet har været i dialog med Nordisk Ministerråd, KreaNord og Den Nordlige Dimensions Kulturpartnerskaber angående sagen. Som beskrevet i betænkningen, foregår der et stort arbejde med de kreative næringer i nordisk sammenhæng indenfor rammerne af KreaNord-initiativet. Nordisk Ministerråd bruger ca. seks mio. DKK om året på området, og i slutningen af november 2012 præsenteredes en udredning, som gennemgår landenes nationale policy'er på området; et arbejde som er særdeles relevant også for Nordkalotområdet.

Nordisk Ministerråd huser – og delfinansierer – den Nordlige Dimensions Kulturpartnerskaber, som sekretariatet også har drøftet sagen med. Som forklaret i betænkningen var vurderingen her, at hvis lokale kræfter kunne samle sig og udarbejde en ansøgning, ville der være god sandsynlighed for at opnå midler til fælles initiativer.

Senest har sekretariatet den 17. december 2012 fået information om, at NDPC-programmet åbnede for ansøgninger i perioden 15. december 2012 – 23. januar 2013, og at der vil blive givet midler til ca. 10-15 projekter.

Med venlig hilsen,

Cecilie Tenfjord-Toftby,
formand for Næringsudvalget

Norðurlandaráð

A 1567/næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd

Fylgiskjöl:
- Þingmannatillaga
- Minnisblað til forsætisnefndar

Málsnúmer 12-00241-4

Norðurlandaráð

Norðurlandaráð

A 1567/næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd

Fylgiskjöl:
- Þingmannatillaga
- Minnisblað til forsætisnefndar

Málsnúmer 12-00241-4

Norðurlandaráð

A 1567/næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd

Fylgiskjöl:
- Þingmannatillaga
- Minnisblað til forsætisnefndar

Málsnúmer 12-00241-4

Norðurlandaráð

A 1567/næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd
Norðurlandaráð

Norðurlandaráð

A 1567 / næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd

Fylgiskjöl:
- Þingmannatillaga
- Minnisblað til forsætisnefndar

Málsnúmer 12-00241-4

Norðurlandaráð

Norðurlandaráð

A 1567 / næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd

Fylgiskjöl:
- Þingmannatillaga
- Minnisblað til forsætisnefndar

Málsnúmer 12-00241-4

Norðurlandaráð

A 1567 / næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd

Fylgiskjöl:
- Þingmannatillaga
- Minnisblað til forsætisnefndar

Málsnúmer 12-00241-4

Norðurlandaráð

A 1567 / næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd

Norðurlandaráð

Norðurlandaráð

A 1567 / næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd

Fylgiskjöl:
- Þingmannatillaga
- Minnisblað til forsætisnefndar

Málsnúmer 12-00241-4

Norðurlandaráð

Norðurlandaráð

A 1567 / næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd

Fylgiskjöl:
- Þingmannatillaga
- Minnisblað til forsætisnefndar

Málsnúmer 12-00241-4

Norðurlandaráð

A 1567 / næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd

Fylgiskjöl:
- Þingmannatillaga
- Minnisblað til forsætisnefndar

Málsnúmer 12-00241-4

Norðurlandaráð

A 1567 / næring

Fjallað um í:
Efnahags- og viðskiptanefnd
Norðurlandaráð